



Aan

Minister

nota

Onderzoek lozingsverbod kleine passagiersschepen

TER BESLISSING

Datum

19 mei 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/104658

Opgesteld door

DG Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Dir. Maritieme Zaken
Afdeling Zeevaart

Beslistermijn

26 mei 2025

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Per 1 januari 2025 geldt vanuit het Scheepsafvalstoffenverdrag (CDNI) een lozingsverbod voor huishoudelijk afvalwater voor passagiersschepen tussen de 13 en 50 personen. Om aan het lozingsverbod te voldoen moeten deze schepen hun afvalwater kunnen lozen bij een afgiftepunt. Het was vorig jaar nog niet duidelijk of er per 1 januari 2025 voldoende afgiftepunten beschikbaar zouden zijn. De verwachting was dat niet alle gemeentes waar dergelijke passagiersschepen afmeren al een afgiftepunt hadden gerealiseerd. Ook was het nog onvoldoende duidelijk welke drempels gemeentes (mogelijk) ervaren in het realiseren van deze afgiftepunten. Om deze vragen te beantwoorden heeft IenW aan Royal HaskoningDHV gevraagd om een onderzoek uit te voeren. Dit onderzoek draagt bij aan het creëren van handelingsperspectief voor overheden en sectorpartijen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met de publicatie van het onderzoek en de bijbehorende Kamerbrief.

Kernpunten

- Het onderzoek laat zien dat er bij gemeenten en sectorpartijen inmiddels ruime aandacht is voor het lozingsverbod voor kleine passagiersschepen. De brief die IenW in 2023 naar gemeenten heeft gestuurd heeft ertoe geleid dat het aantal locaties met een afgiftepunt is gegroeid en het totaal aantal afgiftepunten is toegenomen. In een derde van de onderzochte havens is inmiddels een openbaar afgiftepunt beschikbaar.
- Het aantal afgiftepunten is op dit moment nog niet voldoende om in de afgiftebehoefte te voorzien. Het onderzoek doet aanbevelingen om te komen tot een dekkend kernnetwerk van openbare afgiftepunten. Belangrijk is om samen met regionale overheden en sectorpartijen overeenstemming te bereiken over de locaties van de afgiftepunten.
- Ondernemers en regionale overheden (provincies, waterschappen en gemeenten) zijn over het algemeen bereid hun verantwoordelijkheid te nemen voor het (gezamenlijk) realiseren van afgiftepunten. IenW en / of RWS kunnen een regierol nemen door relevante partijen in regio's bij elkaar te brengen.
- Er zijn verschillende opties voor financiering, zoals verrekening in het havengeld, betaling bij afgifte, verrekening in afvalwaterheffing of voorfinanciering door betrokken diensten of gebruikers. Uitgangsprincipe

bij alle financieringsopties is dat de vervuiler betaalt. Financiering door IenW ligt daarom niet voor de hand.

- IenW is voornemens om de gemeenten waar een openbaar afgiftepunt nodig is aan te schrijven om dit onderzoek onder de aandacht te brengen.

Krachtenveld

- Sectorpartijen benadrukken het belang van voldoende afgiftepunten. Waterrecreatie Nederland heeft een interactieve kaart gemaakt waar de afgiftepunten voor de recreatievaart op te vinden zijn.
- Gemeenten en andere overheden zijn op de hoogte van het lozingsverbod maar hebben in het verleden vragen gesteld over de praktische realisatie van de afgiftepunten en de financiering. Dit onderzoek biedt voor beide onderwerpen aanknopingspunten.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Toelichting

Algemeen

Huishoudelijk afvalwater betreft afvalwater uit keukens, eetruimten, wasruimten en bijkeukens, alsmede toiletwater. Per 1 januari 2025 is dit verbod uitgebreid naar hotelschepen met meer dan 12 slaapplekken en naar passagiersschepen die toegelaten zijn voor het vervoer van meer dan 12 passagiers, zoals riviercruise- en hotelschepen, dagtochtschepen, charterschepen en rondvaartboten. Voor bepaalde categorieën schepen gelden overgangsbepalingen of eerder gemaakte uitzonderingen. Deze schepen moeten per 1 januari 2030 voldoen aan het lozingsverbod door te beschikken over een verzameltank of boordzuiveringsinstallatie.

Politieke context

Dit onderwerp heeft nog tot nu toe geen politieke aandacht gekregen.

Communicatie

IenW heeft in 2023 de gemeenten aangeschreven waar passagiersschepen (kunnen) aanmeren. Deze brief heeft ervoor gezorgd dat het verbod bij gemeenten bekend is. IenW overlegt regelmatig met sectorpartijen over de implementatie van het lozingsverbod in een daarvoor opgerichte werkgroep. Hierbij wordt gesproken over het realiseren van afgiftepunten en over technische aanpassingen die zijn vereist aan schepen om het huishoudelijk afvalwater op te vangen.

Internationale/Europese context

Dit lozingsverbod volgt uit het Scheepsafvalstoffenverdrag (CDNI). Dit verdrag regelt de verzameling, afgifte en inname van afvalstoffen die ontstaan tijdens de exploitatie van binnenvaartschepen. Ook in andere CDNI-lidstaten (Nederland, Duitsland, België, Frankrijk, Luxemburg en Zwitserland) is het lozingsverbod van toepassing.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

Dit onderzoek biedt informatie over de door de sector gewenste technische uitvoering van de afgiftepunten en de verschillende financieringsopties en draagt daarmee bij aan de uitvoerbaarheid van het verbod. Het lozingsverbod voor kleine

Datum

19 mei 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/104658

Opgesteld door

DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir. Maritieme Zaken
Afdeling Zeevaart

Aan

Minister

Bijlage(n)

2

passagiersschepen draagt bij aan het verbeteren van de waterkwaliteit en het bevorderen van een gezonde leefomgeving in Nederland.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief - Onderzoek afgiftepunten huishoudelijk afvalwater voor kleine passagiersschepen	Kamerbrief met appreciatie van het onderzoek
2	Onderzoek afgiftepunten huishoudelijk afvalwater voor kleine passagiersschepen	Onderzoek

Datum
19 mei 2025

Onze referentie
IENW/BSK-2025/104658

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir.Maritieme Zaken
Afdeling Zeevaart

Aan
Minister

Bijlage(n)
2